

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (osmi senat)

z dne 4. septembra 2019*

„Predhodno odločanje – Socialna varnost – Delavci migranti – Pravila Evropske unije o pretvorbi valut – Uredba (ES) št. 987/2009 – Sklep Upravne komisije št. H3 za koordinacijo sistemov socialne varnosti – Izračun izravnalnega dodatka k družinskim dajatvam, dolgovanega delavcu, ki prebiva v državi članici in dela v Švici – Določitev referenčnega datuma za menjalni tečaj“

V zadevi C-473/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Finanzgericht Baden-Württemberg (finančno sodišče dežele Baden-Württemberg, Nemčija) z odločbo z dne 17. maja 2018, ki je na Sodišče prispela 20. julija 2018, v postopku

GP

proti

Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Baden-Württemberg West,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi F. Biltgen (poročevalec), predsednik senata, J. Malenovský, sodnik, in L. S. Rossi, sodnica,

generalni pravobranilec: H. Saugmandsgaard Øe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za nemško vlado sprva T. Henze in J. Möller, nato J. Möller, agenta,
- za Evropsko komisijo B.-R. Killmann in D. Martin, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 90 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL 2009, L 284, str. 1) in Sklepa Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. H3 z dne 15. oktobra 2009 o datumu, ki se upošteva pri določanju menjalnih tečajev iz člena 90 Uredbe št. 987/2009 (UL 2010, C 106, str. 56; v nadaljevanju: Sklep št. H3).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med osebo GP in Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Baden-Württemberg West (zvezni zavod za zaposlovanje – urad za družinske dajatve za predel Baden-Württemberg zahod, Nemčija) (v nadaljevanju: urad za družinske dajatve) v zvezi z dodelitvijo izravnalnega dodatka v Nemčiji glede na otroški dodatek, ki se prejema v Švici.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

- 3 Sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani in Švicarsko konfederacijo na drugi o prostem pretoku oseb, podpisan 21. junija 1999 v Luxembourg in v imenu Evropske skupnosti odobren s Sklepom Sveta in Komisije 2002/309/ES, Euratom glede sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju z dne 4. aprila 2002 o sklenitvi sedmih sporazumov s Švicarsko konfederacijo (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 41, str. 89, v nadaljevanju: Sporazum o prostem gibanju oseb), v členu 8 določa:

„Pogodbenice v skladu s Prilogo II predvidijo koordinacijo sistemov socialne varnosti, zlasti z namenom:

(a) zagotovitve enake obravnave;

(b) določitve predpisov, ki jih je treba uporabiti;

[...]

(d) izplačevanja dajatev osebam, ki prebivajo na ozemlju pogodbenic;

[...]“

- 4 Priloga II k Sporazumu o prostem gibanju oseb, naslovljena „Koordinacija sistemov socialne varnosti“, kakor je bila spremenjena s prilogo k Sklepu št. 1/2012 Skupnega odbora, ustanovljenega z navedenim sporazumom, z dne 31. marca 2012 (UL 2012, L 103, str. 51) (v nadaljevanju: Priloga II k Sporazumu o prostem gibanju oseb), je začela veljati 1. aprila 2012.

- 5 Člen 1 Priloge II k Sporazumu o prostem gibanju oseb določa:

„1. Pogodbenici se dogovorita, da bosta v zvezi s koordinacijo sistemov socialne varnosti med seboj uporabljali zakonodajo Evropske unije, ki je navedena, kot je bila spremenjena, v oddelku A te priloge, oziroma pravila, enakovredna pravilom iz navedene zakonodaje.

2. Pojem ‚država(-e) članica(-e)‘, ki ga vsebuje zakonodaja iz oddelka A te priloge, se razume tako, da poleg držav, ki jih zajema[...] ustrezna zakonodaja Evropske unije, vključuje tudi Švico.“

6 Člen 2(1) te Priloge II določa:

„Za namene uporabe določb te priloge bosta pogodbenici ustrezno upoštevali zakonodajo Evropske unije, navedeno v oddelku B te priloge.“

7 Oddelek A navedene Priloge II vsebuje sklic na Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 988/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 (UL 2009, L 284, str. 43) (v nadaljevanju: Uredba št. 883/2004), in na Uredbo št. 987/2009. Oddelek B navedene priloge II vsebuje sklic na Sklep št. H3.

Pravo Unije

8 Člen 68(1) in (2) Uredbe št. 883/2004 določa:

„1. Kadar se v istem obdobju za iste družinske člane dajatve dodeljujejo po zakonodaji več kot ene države članice, se uporabijo naslednja prednostna pravila:

(a) v primeru dajatev, ki jih izplačuje več kot ena država članica na različnih podlagah, je prednostni vrstni red naslednji: najprej pravice iz dejavnosti zaposlene ali samozaposlene osebe, zatem pravice iz prejemanja pokojnine in nazadnje pravice, pridobljene na podlagi stalnega prebivališča;

[...]

2. V primeru prekrivanja upravičenj se družinske dajatve dodelijo v skladu z zakonodajo, ki ima v skladu z odstavkom 1 prednost. Upravičenosti do družinskih dajatev na podlagi druge zakonodaje ali zakonodaj v koliziji mirujejo do zneska, določenega v prvi zakonodaji, po potrebi pa se razlika do tega zneska dodeli v obliki [izravnalnega] dodatka. [...]"

9 Člen 90 Uredbe št. 987/2009 določa:

„Za izvajanje [Uredbe št. 883/2004] in [Uredbe št. 987/2009] se kot veljavni menjalni tečaj med dvema valutama uporablja referenčni menjalni tečaj, ki ga določi Evropska centralna banka. Datum, na katerega se določi menjalni tečaj, določi Upravna komisija [za koordinacijo sistemov socialne varnosti iz člena 71 Uredbe št. 883/2004].“

10 V uvodni izjavi 1 Sklepa št. H3 je navedeno:

„Mnogo določb [Uredbe št. 883/2004,] kot npr. iz člen[a] [...] 68(2) [...], ter [...] [Uredbe št. 987/2009] vsebuje primere, ko je treba zaradi izplačila, izračuna ali ponovnega izračuna dajatve [...] določiti menjalne tečaje.“

11 V točkah od 2 do 5 Sklepa št. H3 je določeno:

„2. Menjalni tečaj je tečaj, objavljen na dan, ko nosilec izvede operacijo, razen če v tem sklepu ni drugače določeno.

3. Nosilec države članice, ki mora pri določanju upravičenosti in prvega izračuna dajatve pretvoriti znesek v valuto druge države članice, uporabi:

(a) kadar nosilec v skladu z nacionalno zakonodajo upošteva zneske, kot so zaslužki ali dajatve, v nekem obdobju pred datumom, za katerega se dajatev izračuna, menjalni tečaj, objavljen za zadnji dan navedenega obdobja;

- (b) kadar nosilec v skladu z nacionalno zakonodajo za izračun dajatve upošteva en znesek, menjalni tečaj, objavljen za prvi dan meseca neposredno pred mesecem, ko je treba predpis izvesti.
4. Odstavek 3 se smiselno uporablja, kadar mora nosilec države članice za ponoven izračun dajatve zaradi sprememb dejanskega ali pravnega položaja zadevne osebe pretvoriti znesek v valuto druge države članice.
5. Kadar nosilec izplačuje dajatev, ki je v skladu z nacionalno zakonodajo redno indeksirana, in kadar zneski v drugi valuti vplivajo na navedeno dajatev, se pri njenem ponovnem izračunu uporabi menjalni tečaj, ki velja na prvi dan meseca pred mesecem nastopa indeksacije, razen če ni drugače določeno v nacionalni zakonodaji.“

Nemško pravo

- 12 Pravila o otroškem dodatku, ki ga prejmejo osebe, ki so v celoti zavezane za plačilo dohodnine v Nemčiji, so opredeljena v členih 62 in naslednjih Einkommensteuergesetz (zakon o dohodnini, BGBl. 2009 I, str. 3366, v nadaljevanju: EStG).
- 13 Člen 65(1), prvi stavek, točka 2, EStG določa, da se otroški dodatek ne plačuje za otroka, za katerega se v tuji državi prizna dajatev, primerljiva z otroškim dodatkom.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 14 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari, GP, in njen mož prebivata v Nemčiji, zaposlena pa sta v Švici. Imata dva otroka. Mož v Švici od februarja 2012 prejema otroški dodatek v višini 200 švicarskih frankov (CHF) (približno 179 EUR) na mesec za vsakega otroka.
- 15 GP je 19. avgusta 2015 pri uradu za družinske dajatve vložila zahtevek za izplačilo izravnalnega dodatka k otroškemu dodatku.
- 16 Urad za družinske dajatve je ta zahtevek z odločbo z dne 8. septembra 2015, potrjeno 14. oktobra 2015 v postopku s pritožbo, v zvezi z obdobjem od aprila 2012 do decembra 2014 zavrnil. Ta nosilec je menil – tako da se je skliceval na člen 90 Uredbe št. 987/2009 in na Sklep št. H3 – da je bilo treba za ugotovitev, ali obstaja pravica do izravnalnega dodatka in, po potrebi, kolikšen je njegov znesek, upoštevati menjalni tečaj, objavljen za prvi dan meseca neposredno pred mesecem, ko je bil opravljen izračun. Ker je bil ta izračun opravljen na dan sprejetja odločbe z dne 8. septembra 2015, je bil uporabljen menjalni tečaj, objavljen 1. avgusta 2015. Na podlagi tega menjalnega tečaja je znesek 200 CHF ustrezal znesku 188,71 EUR, kar presega znesek, ki ga je Zvezna republika Nemčija izplačevala med letoma 2012 in 2014 iz naslova otroškega dodatka, in sicer 184 EUR mesečno za prva dva otroka. Zato je urad za družinske dajatve menil, da za zadevno obdobje ni bil dolgovan nikakršen izravnalni dodatek k otroškemu dodatku.
- 17 GP je zoper odločbi urada za družinske dajatve z dne 8. septembra 2015 oziroma 14. oktobra 2015 ter zoper poznejšo odločbo tega urada vložila tožbo pri Finanzgericht Baden-Württemberg (finančno sodišče dežele Baden-Württemberg, Nemčija), ki je predložitveno sodišče. GP pred predložitvenim sodiščem trdi, da se za njeno zadevo uporabi točka 3(b) Sklepa št. H3 in da je treba izraz „mesecem, ko je treba predpis izvesti“, ki ga vsebuje ta določba, razlagati tako, da se v obravnavani zadevi nanaša na april 2012, torej na mesec, s katerim sta se za njen položaj začeli uporabljati uredbi št. 883/2004 in št. 987/2009, ker je takrat začela veljati Priloga II k Sporazumu o prostem gibanju oseb. Zato naj bi se na podlagi točke 3(b) Sklepa št. H3 uporabil menjalni tečaj, objavljen 1. marca 2012. Na podlagi

uporabe tega tečaja bi švicarski otroški dodatek po pretvorbi za oba otroka znašal 331,90 EUR, torej 165,95 na otroka, zato GP zahteva plačilo izravnalnega dodatka, ki mesečno znaša 36,10 EUR (18,05 EUR na otroka), za obdobje od aprila 2012 do decembra 2014.

- 18 Predložitveno sodišče meni, da je za rešitev spora, o katerem odloča, potrebna razlaga Sklepa št. H3. Dvomi o uporabi točke 3(b) tega sklepa, ker gre v skladu s to določbo za to, da zadevni nosilec države članice pretvori neki znesek v valuto druge države članice, kadar mora ta nosilec upoštevati znesek na podlagi nacionalne zakonodaje, medtem ko mora v obravnavani zadevi urad za družinske dajatve pretvoriti znesek, izražen v švicarskih frankih, v valuto euro, kar pomeni pretvorbo v valuto lastne države članice, na podlagi prava Unije, in sicer Uredbe št. 883/2004. Predložitveno sodišče meni, da se ta nejasnost nanaša tudi na točko 4 Sklepa št. H3.
- 19 Predložitveno sodišče se za primer, da bi moralo, če v Sklepu št. H3 ne bi bilo drugače določeno, uporabiti točko 2 tega sklepa, v zvezi z izrazom „nosilec izvede operacijo“ iz te točke sprašuje, na katero državo in katero operacijo se ta izraz nanaša.
- 20 Nazadnje, predložitveno sodišče se sprašuje o eventualni uporabi točke 5 Sklepa št. H3, katere razlaga je po njegovem mnenju prav tako problematična.
- 21 V teh okoliščinah je Finanzgericht Baden-Württemberg (finančno sodišče dežele Baden-Württemberg) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Katero določbo Sklepa št. H3 [...] je treba uporabiti v okoliščinah, kot so te v postopku v glavni stvari, pri pretvorbi valute družinskih dajatev v zvezi z otroki v obliki otroških dodatkov?
2. Kako je treba določbo, ki jo je treba v skladu s tem uporabiti, konkretno razlagati pri določitvi zneska izravnalnega dodatka v zvezi z otroškim dodatkom, ki je odvisen od menjalnega tečaja?
- (a) Če je treba uporabiti točko 2 Sklepa št. H3: kateri dan je v smislu te določbe dan, „ko nosilec izvede operacijo“?
- (b) Če je treba uporabiti točko 3(b) (po potrebi v povezavi s točko 4) Sklepa št. H3: kateri mesec je v smislu te določbe mesec, „ko je treba predpis izvesti“?
- (c) Če je treba uporabiti točko 5 Sklepa št. H3: ali je določba, ki omogoča uporabo nacionalnega prava, združljiva s pooblastilom, določenim v členu 90 [Uredbe št. 987/2009]? V primeru pritrdilnega odgovora: ali opredelitev „če ni drugače določeno“ v nacionalni zakonodaji zahteva ureditev s formalnim zakonom ali zadošča upravno navodilo nacionalnega upravnega organa?
3. Ali pri pretvorbi valute švicarskih otroških dodatkov, ki jo opravi nemški urad za družinske dajatve, obstajajo posebnosti?
- (a) Ali je pri uporabi Sklepa št. H3 v razmerju do Švice pomembno, da nemško nacionalno pravo v členu 65(1), prvi stavek, točka 2, [EStG] določa izključitev družinskih dajatev?
- (b) Ali je za pretvorbo valute v skladu s Sklepom št. H3 pomembno, kdaj je švicarski nosilec družinske dajatve priznal ali plačal?
- (c) Ali je za pretvorbo valute v skladu s Sklepom št. H3 pomembno, kdaj je nemški nosilec zavrnil ali priznal izravnalni dodatek v zvezi z otroškim dodatkom?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Tretje vprašanje

- 22 Ker se tretje vprašanje nanaša na morebitne posledice tega, da se dajatve, ki jih izplača švicarski nosilec v švicarskih frankih, pretvorijo v valuto države članice, na uporabo in razlago določb prava Unije, na katere se nanašata prvi dve vprašanji, je najprej treba odgovoriti na to vprašanje.

- 23 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali v zvezi s pretvorbo otroškega dodatka v drugo valuto, zato da se določi znesek eventualnega izravnalnega dodatka na podlagi člena 68(2) Uredbe št. 883/2004, na uporabo in razlago člena 90 Uredbe št. 987/2009 in Sklepa št. H3 vpliva dejstvo, da to dajatev izplačuje švicarski nosilec v švicarskih frankih.
- 24 Glede tega je treba opozoriti, da člen 8 Sporazuma o prostem gibanju oseb določa, da pogodbenice v skladu s Prilogo II k Sporazumu o prostem gibanju oseb določijo koordinacijo sistemov socialne varnosti zlasti za določitev predpisov, ki jih je treba uporabiti, in izplačevanje dajatev osebam, ki prebivajo na ozemlju pogodbenic. V oddelku A te priloge II pa je določeno, da se med pogodbenicami uporabljata uredbi št. 883/2004 in št. 987/2009. Ker pa se v skladu s členom 1(2) navedene priloge „pojem ‚država(-e) članica(-e)‘, ki ga vsebuje zakonodaja iz oddelka A te priloge, razume tako, da poleg držav, ki jih zajema ustrezna zakonodaja Evropske unije, vključuje tudi Švico“, je tako z določbami teh uredb zajeta tudi Švicarska konfederacija (glej v tem smislu sodbo z dne 14. marca 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, točka 29 in navedena sodna praksa). Enako velja za določbe Sklepa št. H3, ker je v oddelku B Priloge II k Sporazumu o prostem gibanju oseb določeno, da pogodbenice upoštevajo sklep.
- 25 V teh okoliščinah položaj GP, ki tako kot njen mož prebiva v Nemčiji in dela v Švici ter prejema družinske dajatve, ki jih izplačuje švicarski nosilec, spada na področje uporabe uredb št. 883/2004 in št. 987/2009 ter Sklepa št. H3 (glej po analogiji sodbo z dne 14. marca 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, točka 30).
- 26 Iz tega izhaja, da je treba na podlagi teh aktov Unije navedene dajatve in valutno pretvorbo njihovega zneska obravnavati enako kot dajatve, ki se prejemajo v državi članici Unije. V zvezi z, natančneje, tretjim vprašanjem, točka (a), predložitvenega sodišča, ki se nanaša na upoštevnost tega, da se otroški dodatek v Nemčiji na podlagi člena 65(1), prvi stavek, točka 2, EStG ne prizna, če se primerljiva dajatev izplačuje v tujini – v obravnavani zadevi je to Švica – velja, da pravila za preprečevanje prekrivanja dajatev, ki je določeno v nacionalnem pravu države članice, ni mogoče uporabiti, če se ugotovi, da je ta uporaba v nasprotju s pravom Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 12. junija 2012, Hudzinski in Wawrzyniak, C-611/10 in C-612/10, EU:C:2012:339, točka 71).
- 27 Dodati je treba, da bi bila drugačna uporaba uredb št. 883/2004 in št. 987/2009 ter Sklepa št. H3 v položaju, kakršen je ta iz spora o glavni stvari, v nasprotju s ciljem enakega obravnavanja, ki se uresničuje s koordinacijo sistemov socialne varnosti, določeno v členu 8 Sporazuma o prostem gibanju oseb.
- 28 Zato je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da v zvezi s pretvorbo otroškega dodatka v drugo valuto, zato da se določi znesek eventualnega izravnalnega dodatka na podlagi člena 68(2) Uredbe št. 883/2004, na uporabo in razlago člena 90 Uredbe št. 987/2009 in Sklepa št. H3 ne vpliva dejstvo, da to dajatev izplačuje švicarski nosilec v švicarskih frankih.

Prvo vprašanje

- 29 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, katera določba Sklepa št. H3 se uporabi pri pretvorbi valute, v kateri je izražen otroški dodatek, zato da se določi znesek eventualnega izravnalnega dodatka na podlagi člena 68(2) Uredbe št. 883/2004.
- 30 Za odgovor na to vprašanje je treba na prvem mestu opozoriti, da je Sklep št. H3 akt za izvajanje uredb št. 883/2004 in št. 987/2009. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba izvedbene akte ali akte za uporabo kolikor je mogoče razlagati v skladu z določbami temeljnega akta (glej v tem smislu sodbi z dne 14. maja 2009, Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely, C-161/08, EU:C:2009:308, točka 38, in z dne 19. julija 2012, Pie Optiek, C-376/11, EU:C:2012:502, točka 34).

- 31 Na drugem mestu je treba navesti, da je v uvodni izjavi 1 Sklepa št. H3 sicer omenjen člen 68(2) Uredbe št. 883/2004 kot določba, ki „vsebuje primere, ko je treba zaradi izplačila, izračuna ali ponovnega izračuna dajatve [...] določiti menjalne tečaje“, vendar niti v točki 2 tega sklepa niti v njegovih točkah od 3 do 5, v katerih so podrobneje določeni menjalni tečaji, na katere se je treba sklicevati v nekaterih posebnih primerih v zvezi z dajatvami, ni izrecno navedeno, za katere določbe uredb št. 883/2004 in št. 987/2009 se uporabljajo.
- 32 V teh okoliščinah je treba določbo Sklepa št. H3, ki se uporabi v položaju, na katerega se nanaša prvo vprašanje, določiti ob upoštevanju narave in cilja zadevne dajatve.
- 33 Glede tega dajatev iz zadeve v glavni stvari, in sicer izravnalni dodatek, ki se eventualno izplača iz naslova mesečnih družinskih dajatev, temelji na členu 68 Uredbe št. 883/2004. V odstavku 1(a) tega člena je določeno, da imajo pravice iz dejavnosti zaposlene ali samozaposlene osebe – kadar se v istem obdobju za iste družinske člane dajatve dodeljujejo po zakonodaji več kot ene države članice na različnih podlagah – prednost pred pravicami, pridobljenimi na podlagi stalnega prebivališča. V odstavku 2 tega člena je določeno, da se družinske dajatve v primeru prekrivanja upravičenj dodelijo v skladu z zakonodajo, ki je tako določena za prednostno, upravičenosti do družinskih dajatev na podlagi druge zakonodaje pa mirujejo do zneska, določenega v prvi zakonodaji, razlika do tega zneska pa se po potrebi dodeli v obliki izravnalnega dodatka.
- 34 Sodišče je razsodilo, da je cilj tega pravila za preprečevanje prekrivanja zagotoviti, da upravičenec do dajatev, ki jih izplačuje več držav članic, prejme celotni znesek dajatev, ki je enak znesku najugodnejše dajatve, ki mu je dolgovana na podlagi zakonodaje ene od teh držav članic (sodba z dne 30. aprila 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 35 Za zagotovitev prejetja celotnega zneska, ki je enak znesku najugodnejše dajatve, se v primerih, ko je treba primerjati zneske, izražene v različnih valutah, uporabi referenčni menjalni tečaj, ki ga določi Evropska centralna banka, na dan, ki je najbližji datumu izplačila dajatev. To v primeru dajatev, ki se izplačujejo v rednih presledkih – v obravnavani zadevi mesečno – skozi dolgo obdobje, pomeni, da se za vsako izplačilo uporabi drugačen menjalni tečaj.
- 36 Če bi bil namreč za to obdobje uporabljen samo en menjalni tečaj, medtem ko so se lahko menjalni tečaji v tem obdobju močno spreminjali, bi lahko upravičenec do dajatev bodisi ostal brez dela zneska najugodnejše dajatve bodisi bi mu bil izplačan znesek, ki bi najugodnejšo dajatev presegal.
- 37 Čeprav nujnost, da se opravi izračun na podlagi novega menjalnega tečaja ob vsaki dospelosti plačila dajatve – kot trdi nemška vlada v pisnem stališču – pomeni dodatno upravno breme za pristojne nosilce socialnega varstva, spoštovanje jasnega besedila akta in cilja, na katerem ta temelji, ne dovoljuje, da se zaradi večje udobnosti prizna drugačna metoda za izračun (glej po analogiji sodbo z dne 30. aprila 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, točka 38).
- 38 V zvezi z določbami Sklepa št. H3, ki se eventualno uporabijo za namene spora o glavni stvari, je treba navesti, da je v točki 2 tega sklepa določeno, da je menjalni tečaj tečaj, objavljen na dan, ko nosilec izvede operacijo, razen če v tem sklepu ni drugače določeno.
- 39 Ugotoviti je treba, da uporaba tega pravila za dajatev iz zadeve v glavni stvari lahko pripelje do uporabe novega menjalnega tečaja za vsako izplačilo zadevne družinske dajatve in, glede na okoliščine primera, do uporabe izravnalnega dodatka, kar je, kot izhaja iz točk od 34 do 36 te sodbe, v skladu s ciljem plačila izravnalnega dodatka na podlagi člena 68(2) Uredbe št. 883/2004, ki je zagotoviti, da se izplača celotni znesek, enak znesku najugodnejše dajatve.

- 40 Vendar je treba navesti, da iz besedila točke 2 Sklepa št. H3 izhaja, da je narava te točke podredna, v smislu, da jo je treba za določitev menjalnega tečaja, ki se uporabi glede na določbe uredb št. 883/2004 in št. 987/2009, na katere se nanaša ta sklep, uporabiti, če v tem sklepu ni določeno drugače. Zato je treba preizkusiti, ali se točke od 3 do 5 Sklepa št. H3, ki jih navaja predložitveno sodišče, uporabijo za položaj, kakršen je predmet spora o glavni stvari.
- 41 Glede tega je treba najprej ugotoviti, da je že v točki 3 Sklepa št. H3 izključena uporaba te določbe v takšnem položaju. Na eni strani se namreč navedena določba uporabi v primerih, ko mora nosilec države članice „pretvoriti znesek v valuto druge države članice“. Spor o glavni stvari pa se nanaša na obratni položaj, in sicer na to, da nosilec socialne varnosti države članice pretvori znesek, izražen v valuti druge države, v lastno valuto.
- 42 Na drugi strani je v točki 3(a) in (b) navedeno, da se upoštevajo zneski „v skladu z nacionalno zakonodajo“, medtem ko v položaju, ki je predmet spora o glavni stvari, obveznost upoštevanja zneska dajatev, ki se izplačujejo v Švici, za izračun eventualno dolgovanega izravnalnega dodatka v Nemčiji, izhaja iz uporabe člena 68(2) Uredbe št. 883/2004 in Sporazuma o prostem gibanju oseb.
- 43 Dalje, točka 4 Sklepa št. H3 se ne uporabi, ker se prav tako nanaša na položaje, v katerih mora nosilec države članice pretvoriti znesek v valuto druge države. Poleg tega iz njenega besedila, zlasti iz dikcije, da se [točka 3] „smiselno uporablja, kadar mora nosilec države članice za ponoven izračun dajatve [...] pretvoriti znesek“, izhaja, da ta točka pomeni posebno uporabo točke 3 tega sklepa.
- 44 Nazadnje, točka 5 Sklepa št. H3 se uporablja za ponovni izračun dajatve, ki je v skladu z nacionalno zakonodajo redno indeksirana, kadar zneski v drugi valuti vplivajo na navedeno dajatev. Besedilo te določbe načeloma ne nasprotuje uporabi te določbe za določitev eventualno dolgovanega izravnalnega dodatka, kadar je družinska dajatev države članice, ki miruje do zneska, določenega v zakonodaji, ki ima prednost na podlagi člena 68(2) Uredbe št. 883/2004, predmet redne indeksacije.
- 45 Vendar predložitveno sodišče navaja, da je med letoma 2010 in 2014 otroški dodatek v Nemčiji, katerega znesek je znašal 184 EUR za vsakega od prvih dveh otrok, ostal nespremenjen in se je od leta 2015 dalje povečeval enkrat letno. Iz tega je razvidno, da se ta dajatev v obdobju, za katero se zahteva izravnalni dodatek v obravnavani zadevi, in sicer med aprilom 2012 in decembrom 2014, ni povečala.
- 46 V teh okoliščinah ni mogoče šteti, da je bila ta dajatev redno indeksirana v smislu točke 5 Sklepa št. H3. Uporaba te določbe bi namreč povzročila, da bi bil uporabljen menjalni tečaj z dne, ki je preveč oddaljen od večine mesečnih družinskih dajatev iz zadeve v glavni stvari, kar ne bi bilo v skladu s ciljem člena 68(2) Uredbe št. 883/2004, navedenim v točki 34 te sodbe.
- 47 V položaju, na kakršnega se nanaša spor o glavni stvari, se ne uporabi nobena od točk od 3 do 5 Sklepa št. H3, zato je treba uporabiti točko 2, kot je razvidno iz točke 40 te sodbe.
- 48 Zato je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba Sklep št. H3 razlagati tako, da se pri pretvorbi valute, v kateri je izražen otroški dodatek, zato da se določi znesek morebitnega izravnalnega dodatka na podlagi člena 68(2) Uredbe št. 883/2004, uporabi točka 2 tega sklepa.

Drugo vprašanje

- 49 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, točka (a), ki je postavljeno za primer odločitve, da se za položaj, na kakršnega se nanaša spor o glavni stvari, uporabi točka 2 Sklepa št. H3, v bistvu sprašuje, kaj pomeni pojem „dan, ko nosilec izvede operacijo“, v smislu te določbe.

- 50 Ugotoviti je treba, da v okoliščinah, kakršne so te iz spora o glavni stvari, ta pojem pomeni dan, ko pristojni nosilec države zaposlitve, ki je prednostno odgovoren za plačilo zadevne družinske dajatve, izvede to plačilo. To plačilo se namreč vsekakor izvede, medtem ko se plačilo dajatev, ki jih določa država stalnega prebivališča, v obliki izravnalnega dodatka izvede samo v natančno določenih pogojih ter je torej pogojno in ni gotovo. Zadevna oseba je lahko šele po tem, ko država zaposlitve izplača dajatev in je njen znesek pretvorjen v valuto države stalnega prebivališča, upravičena do tega dodatka v zadnjenavedeni državi, če je pretvorjeni znesek nižji od zneska iste dajatve, dolgovane na podlagi zakonodaje te države (glej po analogiji sodbo z dne 30. aprila 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, točki 45 in 47).
- 51 Ta razlaga je poleg tega v skladu s ciljem pravila za preprečevanje prekrivanja, ki je določeno v členu 68(2) Uredbe št. 883/2004, kot je naveden v točki 34 te sodbe.
- 52 Zato je treba na drugo vprašanje, točka (a), odgovoriti, da je treba točko 2 Sklepa št. H3 razlagati tako, da v položaju, na kakršnega se nanaša spor o glavni stvari, pojem „dan, ko nosilec izvede operacijo“, v smislu te določbe pomeni dan, ko pristojni nosilec države zaposlitve izvede plačilo zadevne družinske dajatve.
- 53 Glede na odgovor na prvo vprašanje drugega vprašanja, točki (b) in (c), ni treba preučiti.

Stroški

- 54 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) razsodilo:

- 1. V zvezi s pretvorbo otroškega dodatka v drugo valuto, zato da se določi znesek eventualnega izravnalnega dodatka na podlagi člena 68(2) Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 988/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009, na uporabo in razlago člena 90 Uredbe (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe št. 883/2004 in Sklepa Upravne komisije za koordinacijo sistemov socialne varnosti št. H3 z dne 15. oktobra 2009 o datumu, ki se upošteva pri določanju menjalnih tečajev iz člena 90 Uredbe št. 987/2009, ne vpliva dejstvo, da to dajatev izplačuje švicarski nosilec v švicarskih frankih.**
- 2. Sklep št. H3 z dne 15. oktobra 2009 je treba razlagati tako, da se pri pretvorbi valute, v kateri je izražen otroški dodatek, zato da se določi znesek morebitnega izravnalnega dodatka na podlagi člena 68(2) Uredbe št. 883/2004, kakor je bila spremenjena z Uredbo št. 988/2009, uporabi točka 2 tega sklepa.**
- 3. Točko 2 Sklepa št. H3 z dne 15. oktobra 2009 je treba razlagati tako, da v položaju, na kakršnega se nanaša spor o glavni stvari, pojem „dan, ko nosilec izvede operacijo“, v smislu te določbe pomeni dan, ko pristojni nosilec države zaposlitve izvede plačilo zadevne družinske dajatve.**

Podpisi